

Kirvun

INKILÄN

juhannus 2020

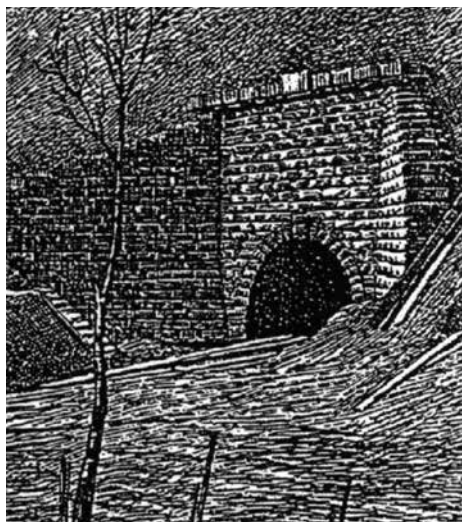
Soi vienosti murheeni soitto

sävel: Oskari Merikanto, san. Heikki Ansa

Kun ärjivät rannan hyrskyt,
niin kantelo vienosti soi,
kun ulvoivat syksyn myrskyt,
se kevättä rintahan toi:

Vei maailma riemuni soiton
ja rintani rauhan se vei.
Ja jos vieläkin kantelo kaikaa,
niin iloa kaiu se ei.

Soi vienosti murheeni soitto,
soi hellästi kaihoni, soi!
Mut hellimmin helise hälle,
joka murheen mun rintaani toi.

Inkilä

N:o 72

2020 kesäkuu

Helsinki 9.6.2020

Hyvät kyläläiseni!

Olen istunut tällä keittiön jakkaralla 12.3. alkaen kaikki työpäivät, milloin 7-8 tuntia, milloin pitemmän päivän. Alkaa peräpeiliä puuduttaa. On helppoa kävellä makuukamarista keittiöön, panna kahvi tippumaan ja aloittaa päivän työt tietokoneella. Työnantaja kiittää, kun tulosta syntyy...

Mutta on tämä aika yksinäistä puurtamista. Vaikka yhteydet työkavereihin toimivat luurien kautta, niin olisi kyllä kiva nähdä heitä muutenkin kuin harvoin kameran kautta. Kameraa ei pidetä päällä kuin silloin tällöin koska se ”syö kaistaa”.

Tämän kummallisen kevään aikana netissä on kiertänyt kuva evakkomatkalaisista, joiden on ollut pakko lähteä reissuun. Ja pyydetään meitä nyt jaksamaan, kun saamme kuitenkin pysyä kotona. Ja niinhän se on: minun ei ole tarvinnut päättää otanko mukaani valokuvat vai piirakkapulikan, pyyheliinat vai kirveen. Ihan saan olla täällä tavarapaljouteni keskellä.

Mutta sitä olen miettinyt, että miten sen jaksoi siellä evakossa: milloin tämä sota loppuu? Loppuuko tämä sota joskus? Mitä tapahtuu sitten jos ja kun sota loppuu?

Tässä karanteenissa, kodin seinien sisällä alkaa käydä välillä mielessä, että loppuuko tämä koskaan... Vähitellen saamme käydä jo pienissä tapahtumissa. Vaikka kesän pippalot on enimmäkseen peruttu, ne rakkaat Inkilä-päivätkin, niin Kirvun Pitäjämuseota uskallamme pitää vähäsen auki ja Kirvu-juhlat pidämme verkon välityksellä Pukkilan kirkosta. Lue ilmoituksiamme!

Toivotan tauditonta aikaa!

Inkisen kaupan Hannele

Muistojen Inkilä, Kotikylämme Karjalassa

Nyt uudistettu painos. Tilaa itsellesi tai lahjaksi!

Kirjan alkuosa on vanha tuttu mustavalkoisin kuvin kuvitettu teos vuodelta 1982. Uudessa osassa on värikuvina Inkilää vuosilta 1990-2018.

Kirjan hinta 25 € + postituskulut 9,90 €/1kpl, 11,90 €/2kpl

TILAUKSET:

teija.sipilainen@elisanet.fi
puhelin 050 5000477

KIRJAN VOI MYÖS NOUTAA:

Lahdesta:

Inkeri Keijamaa
inkeri.keijamaa@phnet.fi
Paavo Aarnikka
paavo.aarnikka@luukku.com

Kärkölästä:

Raimo Suni
raimo.suni@phnet.fi

Kuivannolta:

Pentti Tomminen
tomminen.pentti@gmail.com

Helsingistä:

Hannele Inkinen
hannele.inkinen@kolumbus.fi

Rajamäestä:

Riitta Hämäläinen
riitta.hamalainen@gmail.com

Karjala-lehden Kirvu-liitteestä vuodelta 1971

Eräs hyvästijättö; Mielialoja Sairalasta lähdettäessä

Kylän ylle laskeutui painostava hiljaisuus..... Oltiin juhannuksen aluspäivissä, luonto juuri kesään puhjenneena. Koko aamun ja osan päivääkin oli tieltä kuulunut tavaton hälinä ja melske. Se oli nyt vaiennut päivän painuessa hiljalleen iltaa kohden.

Tyttö istuskeli pihatantereella antaen katseensa siirtyä hitaasti paikasta toiseen, näkemättä mitään erikoisesti ja nähden kaiken samalla kertaa. Ympärillä levittäytyi tavallinen kyläaukeama kumpuilevine peltoineen, joita pituussuunnassa halkoi jokilaakso. Metsä oli loitontunut kauemmaksi reunustaen kahdelta puolen kylää, ja metsän laidassa molemmin puolin johtivat tiet rautatieltä rajalle päin. Tähän väliin mahtui sitten kaksi järveä ja joki, jonka alkupäässä oli pieni koski. Tiheämpi asutus oli keskittynyt rautatien kahden puolen, harveten laitamilleen päin. Tämä oli oikeastaan aika iso kylä, suurin siinä pitäjässä, ja rautatie antoi sille kosketuksen muuhunkin maailmaan. Siitä huolimatta kylä oli sängen omaleimainen. Samat suvut olivat asuneet sitä polvesta toiseen. Toki tänne oli muualtakin tullut asukkaita, etenkin viimeisinä rauhan vuosina, mutta se ei sanottavasti pystynyt muuttamaan kylän luonnetta, jolla oli vanhat perinteet, pikemminkin muovasi kaltaisekseen. Vieraalle tämä saattoi olla mikä tahansa kylä, mutta

sille, joka oli täällä syntynyt ja kasvanut, tämä merkitsi elämän kehtoa.

Tyttö oli nuori kuten kesäkin ja siinä istuessaan aistit herkistyneinä hän jätti hyvästit tälle kaikelle tutulle, kooten kuin filminauhalle muistoja ja tunnelmia lapsuutensa maisemasta. Oliko hän milloinkaan ennen kokenut kyläyhteisön merkityksen näin selvänä, tai oliko tiennyt kuuluvansa siihen niin lujasti kaikilla juurillaan? Tuskin ainakaan tietoisesti. Verkkaisen maalaiskylän elämänsyke koostuu niin monista pienistä tekijöistä, ettei sitä tule edes huomanneeksi. Se on olemassa itsestään selvänä asiana, kaiken elämissen taustalla.

Nyt oli kuitenkin tullut hetki, jolloin hiljaisuus valtasi kylän, asukkaiden jättäessä sen. Se lakkasi olemasta tämän päivän kuluessa sellaisena kuin tyttö oli sen oppinut tuntemaan ja rakastamaan. Tänne tulisi outoja ihmisiä, joille ei merkinnyt mitään kaikki tämä, josta hänen oli niin vaikea luopua. Aurinko lämmitti selkää ja hiljainen tuuli suhahteli piha-koivuissa. Vedet välkkyivät silmiä huikaisten. Kauempana soi yhä selvemmin tykkien jylinä. Ihmeellistä miten siihen oli tottunut. Ei juuri huomannut kylän eläessä omine äänineen, mutta tässä hiljaisuudessa se tuntui vain voimistuvan. Rintama läheni päivä päivältä.

*Torajärvi
auringon
laskiessa, IK*

Tytöllä ei olisi tilaisuutta nähdä kylänsä kasvavan ja kukoistavan, eikä hän voisi katsella sitä kypsyneen ihmisen silmin, ei vanhuksen hellyydellä. Hänelle se tulisi jäämään sellaiseksi kuin se oli tänä päivänä.

Paluuta ei myöskään ollut. Tuossa oli tie odottamassa lähtijää. Sota oli nostanut sen ennen näkemättömään vilkkauteen. Jo ennen sotien alkamista oli öisin kuulunut tahdikas marssin jytinä. Silloin oli kurkisteltu ikkunoista mielessä pelonsekainen aavistus. Talvisin siinä ajoivat autot lavat täynnä viluisia miehiä, joskus oli niitäkin, joita ei enää viluttanut.

Nyt kevään ja kesän kuluessa alkoi jälleen tämän ”paimentolaisheimon” vaellus. Tällä kerralla oli leimaa-antavana lopullisuus ja toivottomuus. Toista oli ennen. Tästä oli ollut hyvä lähteä, alamäki molempiin suuntiin. Tie oli vienyt milloin mihinkin, ei kuitenkaan kovin kauas ja aina se oli tuonut turvallisesti takaisin. Pienenä tyttö oli usein kykkinyt piha-aidalla katsellen ohikulki-joita. Rahtimiehet ajoivat talvisin siitä pitkinä jonoina. Täysin kuormin tuonne asemalle

päin ja tyhjinä takaisin. Hän muisti senkin, miten oli tuossa aidalla näytellyt uusia, suutarin tekemiä saappaitaan, malttamatta edes syömään mennä. Paljon oli ollut tiellä kulki-joita, mutta eniten se varmaankin oli pitänyt jouluaamujen helisevistä rekijonoista.

Pellon takana alkoi metsä, salaperäinen ja samalla tuttu kaikin puolin. Lapsena se oli tuntunut äärettömältä. Pienestä pitäen siellä oli ravattu lehmien perässä ristiin ja rastiin. Tyttö tunsi lukemattomat polut, mäet, joilta kaikku vastasi, lehtevät, viileät notkelmat, suot ja lammet. Tiesi tarkalleen, missä siellä olivat suurimmat ja mehevimmät mansikat, samoin sinivuokkojen asuinpaikan. Ja kesäisinä sunnuntaiamuina, kun oli tultu aitasta rappukivelle istumaan, varpaat lämpöisessä hiekassa, oli tuo metsä soinut tuhansin lintujen äänin. Kaikkialla pyhäamun kiireetön rauha ja kasteenraikkaus. Tyynellä saattoi kuulla kirkonkellojen kumahtelunkin, vaikka sinne oli matkaa kokonainen peninkulma. Tuvasta tulvi kahvin tuoksu kutsuvana. Ei ollut edes tavanomaista paimeneen menoakaan, isä vei silloin lehmät metsään. Sai tehdä, mitä mieleen tuli.

Ja tulihan sitä. Vesi välkkyi auringossa ja vene odotti rannassa. Jos olisi noussut tarpeeksi korkealle, olisi voinut nähdä molemmat järvet samalla kertaa ja joen niiden välissä. Joki oli kuitenkin lähinnä, sinne pääsi nopeasti uimaan. Vaatteet riisuttiin juostessa pitkin niittyä ja siitä käytiin jatkuvaa kilpaa, kuka ehti ensin. Sillalta sukeltettiin veteen, kunnes tyttö kerran mätkähti vatsalleen. Jostakin syystä ei häntä enää sen jälkeen huvittanut hypätä. Kesäiltaisina eteni jokea pitkin tuttu näky, isä veneen perässä hiljaa meloen, keula korkealla. Siellä kasvoi paljon valkoisia ja keltaisia lumpeita ja muutamissa paikoissa vesililjoja. Kaislikossa lentelivät kiiltävät sudenkorennot. Kauan aikaa sitten siitä oli kulkenut pieni laivakin. Sitä piti kipaista ehdottomasti rannalle katsomaan.

Kaikkialta, minne katse osui, tulvahti muistoja ja tapahtumia. Tuli mieleen elokuun kuutamot ja ensimmäiset talkootanssit. Olisi luultavasti vaikea tavoittaa sitä tunnelmaa enää. Työstä tuntui, että häneltä ja hänen ikäisiltään oli oikeastaan riistetty nuoruus, sen varhaisimmassa vaiheessaan. Mutta se ei ollut pahinta. Teki kipeää ajatella ristien

paljoutta kirkon vierellä. Tällä hetkellä tuntui, kuin kaikki olisi ollut turhaa.

Koko nuoren sydämensä lämmöllä hän oli kiintynyt tähän seutuun. Se oli antanut turvallisen kodin, huolettoman lapsuuden ja aavistuksen nuoruudesta. Oli vaikea tietää, mitä olisi edessäpäin, mutta eronhetkenä hän tunsi jo kosketuksen siitä ikävästä, josta tulisi seuralainen koko elämän ajaksi.

Vähäiset lähtövalmistelut oli jo tehty, pitäisi joutua liikkeelle. Tiellä osoittivat lukemattomat ihmisten ja eläimien jäljet suunnan, joka johti pois kotoa. Tyttö istui kuitenkin kuin kiinnitarrautuneena kotipihassaan. Äiti suorittelei tuvassa vielä viime askareitaan, luultavasti raskaimpia tähänastisista. Vielä oli vähän aikaa lähtöön. Kohta saapuisi ilta ja illan mukana viileys. Olisi helpompi kulkeakin, aurinko ei enää paistaisi suoraan silmiin. Vähitellen tämä seutu peittyisi kesäyön pehmeään hämärään...

Koivut suhisivat hiljaa, vedet välkkyivät, oli juhannuksen aatonaatto armon vuonna 1944.

Aira Teräväinen, Kuopio

Siellä oli mahdottomasti puolukoita ja sinne ne jäivät

Haltuuni on päätynyt kenkälaatikollinen jatkosodan aikaisia kirjeitä ja postikortteja, jotka isotätini Saima Niukkanen, ministeri Juho Niukkanen nuorin sisar, on syystä tai toisesta säilyttänyt. Niiden joukossa on Juhon Maija-tyttären (s. 1918) toiselle tädilleen Anna-Marille Kälviälle kenttäpostina lähettämä kirje, joka on päivätty 8.10.1944. Kirjeessä hän kertoo evakuointireissustaan kotiin Kirvun Apulaan ja kuvailee tunnelmiaan ja tilannetta paikan päällä:

”Minä satuin saamaan sen 2 päivän ”evakuoimisloman” juuri siihen aikaan, kun rauha tehtiin. Lähdin täältä¹ sunnuntaiaamupäivällä 17/9. Sinä iltana olin Elisenvaarassa ja menin yöksi Ruokolahdelle². Sieltä vein voita mukanani, kun seuraavana päivänä menin taas Elisenvaaran kautta edelleen Sairaalaan. Iltapäivällä klo 3 aikoihin maanantaina olin Sairalassa ja pääsin sattuma-autokyydillä Simolan luo. Kaikkiolla oli autiota. En nähnyt kuin pari kolme siviili-ihmistä koko matkassa. Sairalassakin oli ihan täysi hiljaisuus lukuunottamatta sotilaiden aiheuttamaa liikennettä.

Kotona oli Saima tuvassa perheelle päivällistä laittamassa. Sotilaita oli meillekin majoitettuna. Iivaniemen pellolla pojilla oli nuotio,

jolla he keittelivät perunoita. Samana iltana sotilaat saivat lähtökäskyn, kun täytyi kuulemma varustautua marssimaan rajan taa. Seuraavana, tiistaiaamuna kävimme Saiman kanssa pienellä Särkjärvellä kalassa koke-massa Jussin³ katiskoita. Elimme ihan rauhassa vielä sinä päivänä, vaikka jokainen oli kutakuinkin varma, että niinä päivinä oli lähdettävä. Sinä iltana minä lämmitin saunan ja kävimme illalla kaikki kylpemässä. Sen jälkeen kävimme Kaijaalla kuulemassa rauhanehdot.

Seuraava päivä, keskiviikko oli vielä kutakuinkin rauhallinen. Minäkin evakuoin pel-lavia ja sähkökoskettimia ja -katkaisijoita, muuta en juuri hyödyllistä tehnyt. Illalla kävimme vielä Kertun kanssa Rajaharjulla marjassa. Siellä oli mahdottomasti puolukoita ja sinne ne jäivät. Sinä iltana pakattiin loput tavarat ja Saima ja Kerttu lähtivät Sahan Sisulla Ruokolahdelle. Lemmikki ja kanat pantiin samaan autoon. Seuraavana aamuna minä lähdin Kaijaan tavaroita evakuoineessa kuorma-autossa Rautjärven asemalle. Kaijaan Mari lähti samalla kertaa. Silloin jäi vielä jäljelle 5 miestä ja 5 hevosta Vironkylään, mm. Jussi jäi kotiin. Silloin torstaiaamuna kävelin Mattilan harjulla ja Saunapellolla,

mutta vaikka olisin kuinka ajatellut, en jaksanut käsittää, että kohta piti kotoa lähteä. Enkä käsittä nytkään muuta kuin, että tämä asiointi on väliaikainen. Lähtiessäni tein vielä tulen hellaan ja laitoin Jussille ruokaa kuumenemaan.

Rautjärveltä tulin rautateitse tänne entiseen paikkaan. Evakuoiminen oli kai kaikin puolin hyvin järjestetty. Jos vain kaikki ihmiset olisivat saaneet viljansa puiduksi, olisi varmasti kaikki saatu hyvin pois. Salon taloista, muualta paitsi Vannilta, lienevät kaikki viljat jääneet puimatta.”

Tämä käynti kotona Kirvussa jäi Maija Niukkanen viimeiseksi. Hän työskenteli sodan jälkeen lääkärinä ja teki Lapissa saamelaisväestön keskuudessa tuberkuloosiin seulontaan liittyneitä keuhkokuivauksia liikuteltavalla röntgenlaitteistolla. Hän sai säteilyn seurauksena syövän ja menehtyi vain 36-vuotiaana vuonna 1954 – jo kauan ennen syntymääni, joten en saanut koskaan tutustua ilmeisen topakkaan tätiini.

Marianna Niukkanen

*Maija Niukkanen Saima-tätinsä kanssa
Torajärven sahalla keväällä 1939.*

- ¹ Mahdollisesti Sortavalan sotasairaala.
- ² Ruokolahden Puntalassa.
- ³ Niukkanen renki.

Inkilä-Sairala - Kyläpäivät siirretään ELOKUULLE 2021

Perhealbumista

**Meillä ei itketä,
meillä ei surra,
ISKE ja MURRA!**

Suomen valtakunnan luotettava ja uskollinen kansalainen tuliasemamies **Eemeli Sipiläinen** on suorittanut varusmiespalveluksensa Panssariprikaatissa Parolannummella.

Eemelin karjalaiset sukujuuret sijaitsevat Hakolahdessa ja Sairalassa sekä Viipurin maalaiskunnassa.

Gaudeamus igitur

30.5.2020 sai valkolakin painaa päähänsä **Saku Inkinen** Riihimäellä. Sakun vanhemmat ovat Teppo ja Heidi Inkinen ja isovanhemmat Alpo ja Heli Inkinen.

Kaipausta kotiin INKILÄÄN

Isäni oli Reino Antero Kuisma (1917 - 1964), hänellä oli aina ikävä kottiin Inkilään. Hän sai jostain kuulla, että Neuvostoliittoon sallitaan matkustaa omalla autolla vuoden 1960 alkaen. Hän ei aikailut vaan alkoi järjestellä tulevalle kesälle matkaa Inkilään. Selvittelyjen jälkeen hankittiin passit, viisumit, kansainvälinen ajokortti ja muuta tarvittavaa, en muista kaikkea, kun olin itse 12-vuotias lapsi.

Matkamme oli heinäkuussa ja kesti kaksi viikkoa. Tarkat ohjeet ja säännöt oli annettu ja niitä piti noudattaa. Valtakunnan rajan ylitimme Vaalimaalta. Meillä oli mukana evästä, ruokaa, perunoita, leipää ym. varattu kahdeksi viikoksi. Ne otettiin kuitenkin pois tullissa, ”alkää nyt meidän eväitä viekö”, ”kak, siel on kyl ruokaa, ei tarvisse, saate takaisin tullessa pois”. Joku oli neuvonut ottamaan mukaan myös myytävää, naisten nylonsukkia, kaikki käy kaupaksi, niistä saa hyvän hinnan.

Tie Viipuriin oli mutkainen hiekkatie. Oli jännittävää olla Neuvostoliiton puolella. Viipuri hämmötti, yhteen ääneen huudettiin ”Tuol on nyt se Viipurin linna”. Ohje oli ajaa Viipurin asemalle Intouristin toimistoon ilmoittautumaan. Sieltä saatiin vielä ohjeet, että pitää ajaa sitä reittiä mikä on asiakirjoihin merkitty, muuten miliisi-setä

on vihainen. Viipuri oli surullisen näköinen, pommien särkemät talot, maan tasalle raunioiksi hävitetyt, mitään ei ollut korjattu. Ihmisiä liikkui siellä täällä, autoja näki harvaksen, katzeja, volgia.

Matka jatkui Viipurista Terijoelle missä meillä oli majapaikka kansainvälisellä leirintäalueella Kuokkalassa. Pysähdyimme maisemia katselemaan. Oli lämmin, kaunis heinäkuun päivä. ”Äiti käki kukkuu, tääl kukkuu käki”, ihmettelin, se kukkuu niiko kotonkin. ”No eihä se käk tääl oo sen kummemp ko muualkaa”, sano äiti. Mie raukka olin mielessäni kuvitellut Karjalan kädet, et ne on selasii kultasii kukkujii. Terijoelle saavuttiin, majoituttiin suureen teltaan, siel oli sängyt, pöytä ja tuolit, sähköt. Vanerist seinät ja rätitikatto, ulkokuusi. Siel ol useamman maan kansalaisia.

Isä suunniteli mikä päivä mennään minnekin. Terijokeen tutustuttiin ensin, hiekkarantaa oli pitkälti. Kävelimme rantaa pitkin Rajajoen suulle. Isä heitteli virveliä, minä uin Rajajoessa sekä meressä. Paluumatka tehtiin metsää myöten. Sodan jäljet olivat maastossa vielä hyvin näkyvissä, oli hajonneita korsuja, sotilaiden kypäriä, sirpaleita, pommien tekeviä kuoppia. Sodan päättymisestä kulunut 16 vuotta, ja vielä näytti siltä, että se olisi päätynyt vasta pari päivää sitten. Löytyihän se

Kansainvälinen ajokortti

Lähdössä matkalle. Minä, äiti, isä takana, vas. naapurin mies

Leirialue Kuokkalassa

Viipurin asema 1960

Kauppiassuku Kääpä. Heidän kauppansa oli tässä talossa Terijoella.

Näkymä Kivennavan kirkonmäeltä.

Rajajoki

perunamaakin, uusia perunoita hyviä, kyllä evästä riitti.

Kivennavan kirkonmäelle pääsimme käymään niin ettei miliisi huomannut. Toisena päivänä lähdettiin Koivistolle mistä äitini perhe lähti evakkoon. Pari kilometriä, niin miliisi oli perässä, pysäytti ja tiedusteli minne oltiin matkalla. Me ei ymmärretty mitään (näin oli neuvottu, jos kysytään, älkää ymmärtäkö). Siinä selviteltiin ja leviteltiin käsiä, ei ymmärrä? Paikallinen mies tuli hätiin, hän osasi suomea, kertoi miliisin sanoneen, että emme saa mennä, täytyy pysyä sillä reitillä mitä papereissa on mainittu.

Nylonit ja vaatteet kävivät kaupaksi, ruplia alkoi kertyä liikaakin. Rannalla ostajat, paidan povessa niitä melkein A4:n kokoisia ruplia kyselivät ”onko myytävää”, ”on, on”. Kun on ruplia oli hyvä lähteä Viipuriin etsimään taksia, joka lähtisi ajamaan Inkilään. Viipurin aseman tienoolta löytyikin halukas kuski, isä näytti kartasta minne oltiin matkalla ja kaivoi tukun ruplia taskusta, tukku oli sen verran paksu, että Volgan nokka kääntyi heti kohti Inkilää. Isäni suuri haave näytti toteutuvan. Ajettiin tovi kunnes auto pysähtyi, ihmeteltiin miksi? Isä kaivoi ruplia lisää, ei kellyntä, oltiin Papulan sillan alkupäässä. Isä näytti taas karttaa, aja, aja.

Taksikuski ei kai uskaltanut lähteä, vaan käänsi auton ympäri, ajoi Viipurin asemalle, otti isän mukaan, jäimme äidin kanssa autoon. ”Nyt se varmaan pidätetään”, olimme kauhuissamme. Meni tunti, ehkä kaksi, odotellaan, mittari raksuttaa. Isä tulee asemalta

ulos, ”tulkaahan likat” ei pääse Inkilään, silta on rikki, tie on poikki. Näin hänelle oli kerrottu tulkin välityksellä asemalla. Pettymys oli suuri.

Ajeltiin takaisin Terijoelle. Siellä saatiin taas hämmennys aikaiseksi, lähdimme kävellen etsimään Terijoen rautatieasemaa. Kartta kädessä kyseltiin ohikulkijoilta, hetken kulutta oli monta uteliasta neuvojaa ympärillämme ja miliisi saapui paikalle ihmettelemään, mikä kokous? Terijoen asema löytyi. Isä vietti yhden päivän asemalla etsien taksia, joka lähtisi Inkilään. Pettymys oli suuri kun kukaan ei suostunut kyytimieheksi.

Teimme retken Leningradiin turistibussin kanssa. Kiertoaajelu kesti koko päivän. Nähtävää oli paljon, Talvipalatsi, Pietarhovi, Kirovin stadion, joka oli rakennettu merestä tuodun valtavan hiekkakasan keskelle. Pietarin kirkko ja Pietari Suuren patsas, ne näyttivät lapsen silmissä ihmeellisille. Saimme hyviä ohjeita, miten ja missä Leningradissa liikutaan ja missä kannattaa käydä. Lähdettiin omalla-autolla uudelleen tutustumaan kaupunkiin.

Oli sanottu ”laskekaa Nevan yli mentyänne sillat, niin osatte samalle sillalle kun lähette pois”. Ruplia oli, ne piti saada tuhlattua. Mentiin metrolla ajelemaan, ohjeena oli ”laskekaa asemat”. Kyllä niitä laskettiin, mutta jossain meni laskut sekaisin, tulos oli se, että junamies huusi meille ”finski ulos”, kaikki muut matkustajat olivat poistuneet vaunusta, me vain istuimme. Rullaportaisiin ja maanpinnalle, eipä oltu samalla asemalla mistä

*Terijoen ortodoksinen kirkko,
sodan runtelema 1960*

Terijoen keskustaa

Miliisi joka valvoi joka paikassa Terijoella

lähdettiin. Ruokailupaikka löytyi Nevski Prospektilta, hotelli Astoria, siellä syötiin pitkän kaavan mukaan. Äiti kävi saman kadun varrella olleessa hehtaarin kokoisessa tavaratalossa tuhlailemassa ruplia, ostaen koruja.

Oli aika lähteä Terijoelle takaisin, eikä löytynyt sitä siltaa mistä olimme tulleet. Kartta konepellille ja taas joukko ihmettelijöitä ja neuvoja sai aikaan miliisin uteliaisuuden, hänen opastuksella pääsimme oikealle sillalle ja oikealle tielle. Kaksi viikkoinen matkamme kului nopeasti. Terijoelle hyvästit, matka kotiin Viipurin ja Vaalimaan kautta alkoi. Rajalla tullissa äiti joutui tarkempaan syyniin, minun pientä käsilaukkua ei tutkittu onneksi. En muista saimmeko eväämme takaisin.

Isälle oli pettymys, kun emme päässeet Inkilään. Samana kesänä isän kanssa kävimme vielä Rautjärvellä katsomassa pääsisikö sieltä rajan yli Inkilään. Hänelle oli seutu tuttua, hän oli marssinut rintamalle Ilmeen kautta. Ikävä kotiin Inkilään oli suuri, mutta raja oli kiinni.

Teksti ja kuvat matkalta v. 1960
Inkeri Keijamaa

Terijoen rautatieasema 1960

Ravintola Kuokkalassa, tämä oli vielä 2007 paikoillaan.

Inkilän Työväenyhdistys 1905-1939

Karjala-lehti esitteli 30.4.2020 opettaja August Anton suururakkaa, kun hän jäätyään eläkkeelle 1952 alkoi koota tietoja työväenliikkeestä luovutetussa Karjalassa. Työväenyhdistysten pöytäkirjoista, lehtiartikkeleista ja muista lähteistä hän konekirjoitti 3562-sivuisen koosteen. Kirvulaisista yhdistyksistä tietoja on Kirvun, Sairalan, Tietävälän ja kaikkein laajimmin Inkilän työväenyhdistyksestä.

Inkilän työväenyhdistyksen 76 sivusta olen koonnut tähän pätkiä suoraan lainaten tai lyhentäen. Kirjoista Kossilla kahe puolen ja Muistojen Inkilä on lainattu muutama kuva.

August Anton kokoelma löytyy Työväen arkiston osoitteesta <http://www.tyark.fi>

1905

Yleinen työväen kokous pidettiin 10.12.05 Inkilän nuorisoseuran omistamassa Valistustalossa. Tilaisuudessa oli suuri joukko työläisiä sekä myöskin paremman päivän lapsia. Yksimielisesti päätettiin perustaa työväestölle oma järjestö, jolle nimeksi annettiin "Inkilän Työväen Yhdistys". Päätettiin yhtyä Suomen ruotsalaisen työväenliiton haaraosaksi. Yhdistyksen puheenjohtajaksi tuli Rikhard Jokinen ja varapuheenjohtajaksi raamimies R. Tuomainen. Tusinaan hallituksen jäseniä mahtui neljä naista. Lisäksi valittiin huvikomitea ja "ehkä maassa tulevaa suurlakkoa varten" valittiin viiden hengen komitea. Lopuksi valittiin neljä järjestysmiestä.

Perustavassa kokouksessa yhdistykseen liittyi 125 jäsentä sekä vielä ennen vuoden loppua 25 jäsentä.

Yhdistyksen ensimmäinen yleiskokous pidettiin 17. joulukuuta. Päätettiin erityisen puhujaseuran perustamisesta sekä ryhtymisestä yleiseen juomalakkoon joko ainiaaksi tai määrätyksi ajaksi. Kerättiin kolehti avustukseksi Helsinkiin valtiopäivän aikana naisten äänioikeutta vaatimaan lähettävälle henkilölle. Tulos oli 6:75.

Työväenyhdistys ja Nuorisoseura sopivat seuratalon yhteisestä käytöstä. Nuorisoseura ja työväenyhdistys löivät veljenkättä. Sopus tilaa antoi. Mutta ei sentään pitkäksi aikaa. Jo 30.1.06 Työlehti kertoi, että nuorisoseura päätti sulkea työväenyhdistyksen pois huoneistostaan.

Järjestyksen ylläpitämiseksi perustettiin punainen kaarti. Hyväksyttiin säännöt ompeluseuralle ja puhujaseuralle.

1906

Kuukausikokouksessa 18.2.06 perustettiin käsin kirjoitettu lehti Aatteen voima, joka otti kantaa valtiollisiin tapahtumiin: "Nykyään on Venäjä taitanut menettää kaikki rahansa pistimiin ja pyövelin palkkoihin, koska yhä kiihkeämmin miljoonia Suomesta vaaditaan..."

Muuan kirjoittaja epäili, että hankkeilla ollut parantolaosuuskunta muutetaan osakeyhtiöksi, jolloin suuren osakemäärän omistaja voittaa monta kymmenen markan miestä. Kirjoittaja kehottikin ostamaan vannon ja yhden 2:50 maksavan opaskirjansa sekä käyttämään parannustapaa kotonaan.

Yksi kirjoittaja kehotti yhdistyksen jäseniä korttipeilin sijasta käyttämään yhdistyksen lainakirjastoa, "josta olisi hyötyä teille itsellenne jokapäiväisessä elämässä sekä naapurillennekin teidän tietorikautenne puolesta".

Yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa 25.2.06 päätettiin ajaa perille Inkilän sahan työläisten vaatimus sunnuntain ja maanantain välisen yövuoron poistamisesta. Sitä varten valittiin H. Salmela ja S. Julku viemään Viipurin Saha Osakeyhtiön isännistölle kirje, jossa todettiin maamme sahoissa ja tehtaissa yleensä näin jo meneteltävän.

Kuukausikokouksessa 1.4.06 perustettiin yhdistyksen yhteyteen naisosasto.

Kokouksessa 22.4.06 hyväksyttiin ponsi: "Koska Matti Kurikka Työväenpuolueen jäsenenä on koettanut kaikella tavalla parjata työväenliikettä sekä kaikella tavalla toiminut hajottavasti aikana, jolloin jokainen puolueen jäsen olisi tarvinnut entistä tarkokkaammin toimia yksimielisyyden aikaansäämiseksi, katsoo Inkilän Työväen yhdistys Matti

Valavaara piti juhlapuheen, K. Kaija lausui runon, Hilma Hiltunen luki kertomuksen ja E. Karhu esitti sadun. Näytelmänä esitettiin "Ensi lempi".

Työväentalossa pidettiin luentokurssit. 25-27.22.12. Ne saivat liikkeelle väkeä ilahduttavan paljon, sillä kuulijoita oli 100-120 henkilöä. Olipa porvaristoakin hiukan edustettuna. Viinikainen luennoi Suomen sisäisestä kehityksestä ja Hanna Kohonen verotuksesta ja kunnallispolitiikasta.

Kirvun nimismies pani talon takavarikkoon maksamattomista veroista, vaikka yhdistys oli siitä asti, kun sai tilan haltuunsa maksanut verot.

Kokouksessa 9.3.13 hyväksyttiin voimistelu- ja urheiluseura Veikkojen säännöt sekä annettiin lupa toimia yhdistyksen alaosastona

Kokouksessa 7.12.13 hyväksyttiin johtokunnan tekemä ehdotus 15 hehtaarin suuruisen tilan myynnistä O. Laitiselle 2.000:- hinnasta, joka oli maksettava 200 ; -vuosimaksulla 6 % korolla. Yhdistykselle jäi tämän jälkeen 80½ aaria, jossa sijaitsivat yhdistyksen omistamat rakennukset.

Kokouksessa 19.4.14 keskusteltiin torvisoittokunnan perustamisesta, mutta asian äkkinäisyyden vuoksi ei tehty lopullista päätöstä, vaan asian eteenpäin ajaminen jätettiin J. Turusen ja A. Frilanderin huoleksi. Johtokunta valtuutti heidät sitten ostamaan seitsikon. Helluntaijuhlissa saatiin ensi kerran kuulla oman torvisoittokunnan soittoa. Tilaisuudessa oli väkeä huoneen täydeltä. Valtio-päivämies Valavaara puhui. Näytelmä "Kaunis mylläriin leski" meni koko hyvin.

Seuraavina vuosina soittokunnan johtaja vaihtui usein, mutta soittokunta oli toiminnassa sisällissodan alkaessa. Sitten valkoiset veivät torvet ja muut soittovälineet, jotka jäivät sille tielle.

Kokouksessa 24.5.14 keskusteltiin K. Westerlundin ehdotuksesta lauluköörin perustamisesta, jota kokous lämpimästi kannatti.

Vuoden 1914 toimintakertomuksessa mainitaan vuoden alkaneen rauhallisesti ja olosuhteet näyttivät jotenkin tyydyttäviltä. Työpaikkoja oli runsaasti. Mutta kesällä alkanut maailmansota teki toiminnan melkein mahdottomaksi. Jäsenmääräkin laski niin, että se kolmannen neljänneksen lopussa oli 39. Jäsenmäärän vaihteluun oli pääsyytä se, että kaikki olivat toisen työstä eläjiä ja

joutuivat työtä etsiessään muuttamaan paikkakuntaa.

1917-1920

Kokouksessa 22.7.17 otettiin keskusteltavaksi eduskunnan hyväksymä itsenäisyyslaki, joka hyväksyttiin täydellisesti. Kokouksessa 8.11.17 päätettiin perustaa järjestyskaarti.,

Inkilässä alkoi lakko 15.11.17, jolloin oli yleinen kokous Työväentalossa. Yksityispuhelut ehkäistiin. Rautatieaseman miehittäminen ei kohdannut pienintäkään vastarintaa. Takavarikoitiin muutamia revolvereja sekä joitakin isompia ampumaseiteja.

Työväenyhdistyksen aloitteesta oli 9.12.17 Työväentalossa suuri kansalaiskokous sotilaskysymyksen johdosta. Elintarviketoimikunta todettiin kykenemättömäksi. Se ei kykene ostamaan elintarpeita suoraan tuottajilta, vaan välittäjien kautta, joten kuluttajat saavat maksaa tavattoman korkeat hinnat

Vuonna 1918 pidettiin yhdistyksen viimeinen kokous 25.1.18. Sen jälkeen valkoiset lakkauttivat yhdistyksen toiminnan ja vangitsivat seuraavat henkilöt: Antti Jortikka, Matti Kaija, Juho Pesonen, Juho Turunen, Julius Matilainen, Stanislaus Inkinen, Edvard Taponen, Kusti Kaija, Antti Pesonen, Väinö Kanerva ja Edvard Kaija, joista kolme ensin mainittua kuoli nälkään vankileirillä.

Syyskuun 2. pnä 1918 Viipurin lääninkansliassa annetulla A. Hackzellin määräyksellä yhdistyksen omaisuus annettiin poliisi A. Branderin haltuun.

Työläisillä oli kokous 6.1.19, jolloin päätettiin työväen yhdistys palauttaa toimintaansa. Johtokunnan tehtäväksi jäi hommata talo ja irtain vapaaksi takavarikosta. Omaisuutta ei luovutettu käyttöön vielä ensimmäisen anomuksen jälkeen, sillä A. Hackzell antoi 21.3.19 päätöksen, että kun olosuhteet paikkakunnalla eivät ole kylliksi rauhoittuneet, anomukseen ei voida suostua. Tästä päätöksestä yhdistyksen piti maksaa 9:40.

Talo vapautettiin 26.5.19, mutta jäsenmäärä oli pahasti pienentynyt. Sisällissodan alkaessa jäseniä oli 162; nyt heitä oli vain 51. Kokouksessa 28.9.19 päätettiin ruveta vaatimaan takaisin 18.3.18 viedyt torvet ja muut soittovälineet.

Vuoden 1919 eduskuntavaaleissa sosialistit saivat Inkilässä 145 ääntä kaikkiaan annetuista 461 äänestä.

Pitkäperjantaina 1920 vietettiin vastaanottojuhla vankilasta päässeille yhdistyksenjäsenille. Silloin oli juuri vapautunut viimeinenkin vankilassa ollut yhdistyksen jäsen Kusti Kaija.

Kokouksessa 31.10.20 yksimielisesti päätettiin, että eduskuntaryhmän on parlamentaarista tietä ja kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla ajettava armahduslaki täydellisesti ja tinkimättä läpi.

1921-1928

Inkilässäkin valtiollinen poliisi yritti saada yhdistyksen jäseniä "lankaan". Niinpä K. Kaijan asuntoon tuli 15.2.21 muuan Juho Kärkäs ja tarjosi 10 brovnickia ja 500 panosta. Kaija kehoitti lurjasta poistumaan, minkä tämä ensin raivottuaan tekikin vannottaen Kaijaa vaikenemaan tai "muuten menee henki.

Suuntakysymyksestä jatkovuosikokous 1921 päätti, että kaikille työväenliikkeen puhujille myönnetään puhumisoikeus ja puolue toimikunnalle lausuttiin paheksuminen kieltoehdotuksestaan.

Huhtikuussa nimismies Hagman vaati yhdistyksen puheenjohtajalta jäsenluetteloa nähdäkseen, mutta siihen ei suostuttu.

Valtuuston työläisedustajia kehoitettiin vaikuttamaan niin, että eläinlääkäri otetaan vain sillä ehdolla, että virka tulee yhteiseksi Räisälän kanssa ja eläinlääkäriin asuinpaikaksi Sairala. Verotuslautakunnassa ollutta työväen edustajaa kehoitettiin vointinsa mukaan yrittämään huojennusta työläisille veroja määrättäessä.

Johtokuntaa kehoitettiin panemaan täytäntöön juopuneisiin nähden ennen tehdyt päätökset, vaikka he olisivat yhdistyksen jäseniäkin. Seuraavassa kokouksessa johtokunta erottikin yhden jäsenen yhdistyksestä, koska hän oli juopuneena tapellut ja mellakoinut. Putkan rakentaminen juopuneille siirrettiin.

Kokouksessa 26.11.22 äänestyksen jälkeen hylättiin johtokunnan ehdotus kommunististen jäsenten erottamisesta yhdistyksestä, jota puolue toimikunta oli ehdottanut.

Kun yhdistyksen joulukuusijuhlatoimikunta oli päättänyt pyytää puhujaksi O. Iksosen, huomautti johtokunta toimikunnalle, että sosialidemokraattisen yhdistyksen juhlaan ei sovi juhlapuhujaksi vastustavaan puolueeseen kuuluva henkilö. Puhuja on saatava omaan puolueeseen kuuluvista henkilöistä.

Maaliskuun kokouksessa päätettiin hankkia viranomaisten määräysten mukainen lippu yhdistykselle. Siihen päätettiin ompeluttaa "Inkilän Työväenyhdistys r.y." ja sen ympärille sepeleenmuotoinen kuvio sekä ylänurkkaan nousevaa aurinkoa kuvaava kuvio. Lippu varustetaan nauhoilla ja poikkatangolla. Se tilattiin KK:n käsityöosastolta Helsingistä.

Huhtikuun kokouksessa yhdistys päätti ostaa osakkeen Työväen Akatemian kannatusosakeyhtiöstä.

Syyskuun kokouksessa yhdistys erosi Työväen raittiusliitosta, koska se oli joutunut kommunistien käsiin, ja liittyi Sosialidemokraattiseen raittiusliittoon.

Kun K. Kaija ilmoitti perustavansa paikkakunnalle TUL:n alaisen voimistelu- ja urheiluseuran, niin sille myönnettiin talo vapaasti käytettäväksi. Kun "Jyske" perustettiin, sille myönnettiin entisen seuran jäämistö.

Radiovastaanottimen hankinta oli ensi kerran esillä johtokunnassa 16.12.26. Myöhemmin päätettiin kutsua radiovastaanotin Viipurista kokeiltavaksi tilaisuuteen, johon yleisölläkin oli oikeus päästä 3:- maksusta. Kun yhdistyksen talolle saapunut Viipurin Sähkö- ja Koneliikkeen edustaja ei saanut radiokonetta toimimaan, päätti johtokunta olla ostamatta konetta yhdistykselle.

Kun nimismiehelle oli tehty kantelu tarkoituksella saada talo suljetuksi, valittiin K. Kaija antamaan selitys, ettei talossa ole tehty mitään lainvastaista eikä ole sattunut järjestyshäiriöitä. Kokouksessa 24.4.27 päätettiin valvoa entistä tarkemmin, ettei kukaan yhdistyksen jäsen esiinny talolla juopuneena.

Johtokunta päätti 21.9.28 perustaa yhdistykselle jazzorkesterin: harmonikka, 2 viulua ja jazzrumpu; jonka yhdistys hankki; muut soittimet soittajien tuli hankkia itse. Yhdistys hyväksyi periaatteessa

maatalouskerhon toiminnan ja työläisten osanoton siihen.

1930-1939

Kun "isänmaalliset" 30-luvun alkupuolella monella tavalla vahingoittivat työväentaloja, päätti johtokunta entistä tarkemmin pitää silmällä ja suojella yhdistyksen taloa. Järjestysmiehet ja vahtimestari määrättiin iltamien aikana pitämään taloa silmällä sisältä ja ulkoa. Pihalle hankittiin ulkolamppu.

Yhdistyksellä oli rahallisia vaikeuksia, josta syystä johtokunta pyysi Viipurin ja Helsingin Työväen Säästöpankeilta maksulykkäystä. Työttömyyden tähden annettiin vapautuksia jäsenmaksuista.

Inkilän ja Ojajärven työväenyhdistysten yhdessä piiritoimikunnan kanssa järjestämät nelipäiväiset luento- ja opastuskurssit olivat vuoden vaihteessa. Luentoja pidettiin kunnalliskysymyksistä, itseopiskelusta, ratsionalisoinnista, puhetaidosta ja eduskuntatyöstä. Opastusta annettiin kirjanpidossa, pöytäkirjan laatimisessa, kokouksien pidossa, puheidenpidossa ja arkistonhoidossa. Luennoitsijoina ja opastajina olivat Kr. Lumijärvi ja Y. Welling.

Työväentalo oli määrätty pakkohuutokaupattavaksi 26.9.33 Kirvun sähköyhtiön yli tuhannen markan suuruisesta tuomiosta. Tällä kerralla saatiin laina yhdistyksen arpajaistoimikunnalta.

Työläisiä kehoitettiin karttamaan kaikkia saksalaista alkuperää olevia tavaroita.

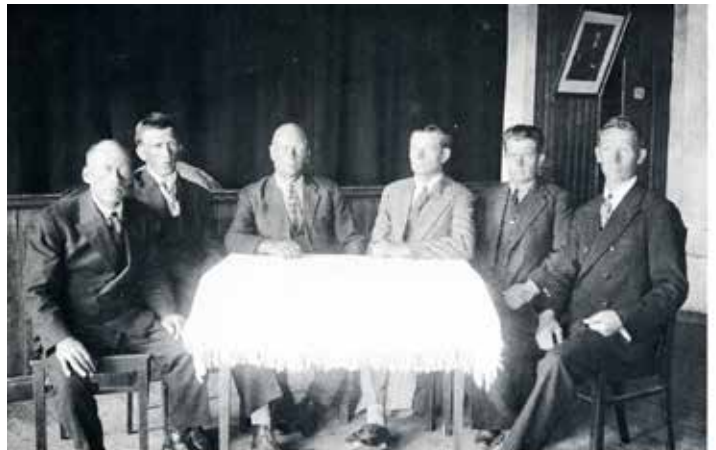
30-luvun Inkilän työväenyhdistys sinnitteli kasvavan työttömyyden, heikentyvän talouden ja laskevan jäsenmäärän kanssa. Yhdistyksen viimeinen pöytäkirja on kokouksesta 17.9.39.

Kusti Kaija oli yhdistyksen puheenjohtajana 18 vuotta ja J. Turunen 4 vuotta; kirjuriina oli S. Inkinen 21 vuotta ja M. Kaija 3 vuotta; rahastonhoitajana A. Hacklin oli 12 vuotta ja O. Laitinen 10 vuotta; S. Inkinen oli näyttämönjohtajana 25 vuotta ja O. Huttunen 3 vuotta.

*

Kuva täydentyy, kun vielä tutustuu Työväen arkistoon tallennettuun Sairalan, Kirvun ja Tietävälän työväenyhdistysten aineistoon samasta osoitteesta <http://www.tyark.fi>.

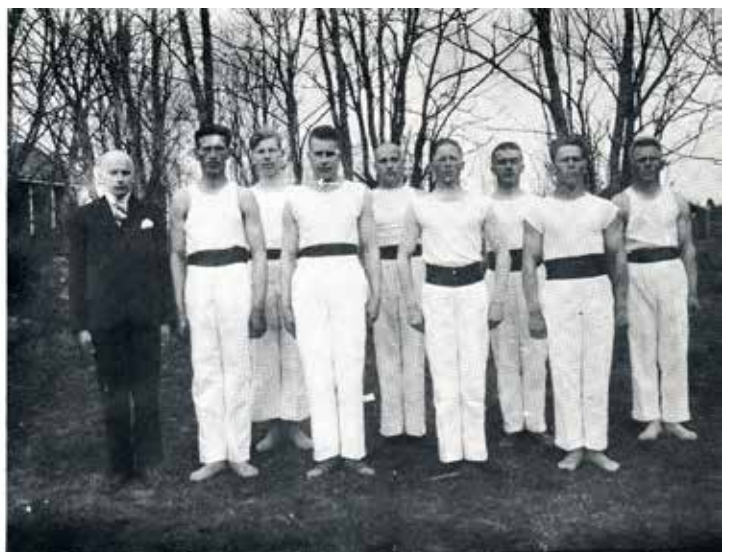
Koosteen koosteesta kokosi Heikki Jääskeläinen

Inkilän työväenyhdistyksen johtokunta 1930.
Mikko Kuisma, Antti Ulvi, Kusti Kaija, Stanilaus Inkinen ja Adam Hacklin.

Työväentalon keittokurssi.

Inkilän Ty.n voimistelijoita v. 1929.

Kirvussa Helmikuun 22 p:nä 1904

Oiva veli!

Suuresti ilostuin kauniista kirjeestä tk 13 pltä, erittäinkin ehdotuksestasi Hästbak vainajan muiston kunnioittamiseksi. Sama aate kyti jo sitä ennen mielessäni ja kirjeesi antoi uutta virikettä että toden tavalla ryhdyin tuota toteuttamaan. Eilen kätkettiin Aleks Suomi emon poveen kauniilla tavalla. Laulu- ja Nuorisoseura ~~ko~~ kokoontui mieslukuisena vainajan asunnon edustalle, ~~saattueeseen~~ saattueeseen oli yhtynyt huomattavimmat jäsenet myöskin Sairalan ja Inkilän nuorisoseuroista. Pihalla laulettiin " Mä että täältä erkanen". (Kolmekymmentä, 30 hevosta ja lukuisa kansalaisjoukko astuen otti saattueeseen osaa. Mä pääsen tyyneen rantahan, laulu hautausmaan portilla ja viimeinen värsy samasta virrestä haudan siunauksen ~~loputtua~~ loputtua. Haudan siunauspuheen toimitti Saarnio erittäin kaunopuheliaasti kosketellen sydämen hellempiin kieliin. Kirvun Laulu- ja Nuorisoseuran yhteisen kauniin seppeleen laskin minä sen puheen jonka oheen liitän. Kuten siitä huomaat päätettiin tilaisuus laulamalla " Ei autuutt'ole maassa täällä". Ruumiin kantoivat hautaan Welin, Mesterton, Blomqvist, Simo Ovaska, Kaasinen ja Sikanen.

Harvinaisen juhlallinen ja mieltä liikuttava oli tämän köyhän hautajaistilaisuus. Wiipurille ja U S:lle olen aikonut lähettää lyhyen uutisen.

Parhain tervehdys kaikelta Kurkelan väeltä.

Edistyös kaikissa hyvissä avuissa, sitä toivoo veljeydellä
Nestori

Pitkä, neljän arkin kirjeen on kirjoittanut
kanttori N.E. Huoponen räätäli Inkisen pojalle,
kanttori Edvart Inkiselle.

Kantajat olivat:
Welin, kelloseppä
Mesterton, proviisori
Blomqvist, kauppias
Ovaska Simo, maanv.poika
Kaasinen
Sikanen, myöhemmin Saari, suntio.

Martti Ovaskalle Terveisin

ANNI KOHO
Sähköttäjänk. 13
55700 IMATRA - FINLAND
Tel. 954-32 035

Laitan oheen liitteen, jonka on kirjoittanut Kanttori Nestori Huoponen. Olen saanut tämän Anni Koholta ja hän kertoi hänellä olevan tämä kirje alkuperäisenä. Onkohan Isoisäni ollut jotenkin suosittu lauluseurassa vai onko mahdollisesti kaikkien seuran jäsenten kuollessa pidetty samat rituaalit. Isoisäni on kuollut helmikuussa 1904 ja Äitini on syntynyt toukokuussa 1904. On varmaankin ollut Isoäidillä kova paikka.

Lauluseuran historia ei kerro mitään asiasta. Eihän enää ole ketään hengissä sellaisia jotka voisi valaista asiaa.

Martti Ovaska

Kirvussa syntyneet nykyisen asuinkunnan mukaan 31.12.2019

Nykyinen asuinkunta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Nykyinen asuinkunta	Yhteensä	Miehet	Naiset
KOKO MAA	878	343	535				
Asikkala	7	3	4	Kuopio	6	2	4
Askola	1	1	0	Kurikka	1	1	0
Enontekiö	1	0	1	Kärkölä	26	14	12
Espoo	24	11	13	Lahti	97	34	63
Forssa	2	1	1	Lapinjärvi	2	1	1
Hamina	4	2	2	Lappeenranta	11	4	7
Hankasalmi	1	1	0	Laukaa	3	1	2
Hattula	1	1	0	Lempäälä	2	1	1
Hausjärvi	9	4	5	Lohja	3	0	3
Heinola	10	2	8	Loppi	3	1	2
Helsinki	78	28	50	Loviisa	4	3	1
Hirvensalmi	1	1	0	Luumäki	1	1	0
Hollola	20	6	14	Miehikkälä	2	1	1
Humpila	1	1	0	Mikkeli	5	4	1
Hyvinkää	47	16	31	Mustasaari	1	0	1
Hämeenkyrö	2	0	2	Myrskylä	4	1	3
Hämeenlinna	14	6	8	Mäntsälä	47	20	27
Iisalmi	3	1	2	Mänttä-Vilppula	4	2	2
Iitti	1	0	1	Mäntyharju	1	0	1
Ikaalinen	1	0	1	Naantali	1	0	1
Imatra	24	5	19	Nurmes	2	0	2
Inkoo	1	0	1	Nurmijärvi	8	5	3
Janakkala	4	0	4	Orimattila	117	52	65
Joensuu	4	3	1	Orivesi	1	0	1
Jokioinen	1	0	1	Oulu	1	1	0
Joroinen	2	1	1	Padasjoki	1	0	1
Jyväskylä	8	3	5	Paimio	1	0	1
Järvenpää	11	6	5	Parainen	2	1	1
Kaarina	1	1	0	Parkano	1	1	0
Kangasala	2	2	0	Pello	1	1	0
Kankaanpää	2	1	1	Pirkkala	2	0	2
Karkkila	1	0	1	Pori	8	2	6
Kauniainen	2	0	2	Pornainen	1	1	0
Keminmaa	1	1	0	Porvoo	10	4	6
Kempele	1	0	1	Pukkila	8	4	4
Kerava	9	3	6	Puumala	1	1	0
Keuruu	1	0	1	Pälkäne	1	0	1
Kihniö	3	2	1	Rauma	3	0	3
Kirkkonummi	5	0	5	Rautalampi	1	0	1
Kitee	1	0	1	Rautjärvi	2	0	2
Kittilä	1	1	0	Riihimäki	10	6	4
Kokemäki	1	0	1	Rovaniemi	1	0	1
Kokkola	1	0	1	Ruokolahti	3	1	2
Kolari	1	0	1	Ruovesi	3	0	3
Kontiolahti	2	1	1	Saarijärvi	1	0	1
Kotka	8	3	5	Salo	4	1	3
Kouvola	12	7	5	Sastamala	6	2	4
Kuhmoinen	1	1	0	Sauvo	1	0	1

Nykyinen asuinkunta	Yhteensä	Miehet	Naiset
Savitaipale	1	0	1
Savonlinna	3	2	1
Seinäjoki	2	1	1
Siilinjärvi	1	0	1
Sipoo	1	1	0
Somero	1	0	1
Sulkava	1	1	0
Suonenjoki	1	0	1
Sysmä	1	0	1
Säkylä	1	0	1
Tammela	2	1	1
Tampere	31	9	22
Tohmajärvi	1	0	1
Turku	13	8	5
Tuusula	13	5	8
Uusikaarlepyy	1	1	0
Vaasa	3	2	1
Valkeakoski	3	1	2
Vantaa	20	4	16
Varkaus	1	0	1
Vihti	7	4	3
Ylöjärvi	5	3	2
Ähtäri	1	0	1

KIRVUN PITÄJÄMUSEO

Mäntsälässä kirkonmäellä, os. Vanha Porvoontie,
on avoinna sunnuntaisin heinä-elokuussa 5.7.-
9.8.2020 klo 12-15.

Kotimaassa saa matkailla!
TERVETULO!

Tee nyt etukäteistilaus kalenterista, jossa on mustavalkoiset kuvat kauniista Kirvustamme.

Kirvun Pitäjäseura tuottaa tilausten perusteella oikean määrän kalentereita. Kalenterissa on nimi- ja juhlapäivät ja se on sidottu metallikierteellä.

Kalenterin hinta on 20,- + lähetyskulut. Tilaa heti itsellesi ja sukulaisille lahjaksi (jouluakin lähestyy).

Tilaukset viimeistään 15.9.2020 os. hannele.inkinen@kolumbus.fi tai puh. 050 581 2434.

Anna kirvulaisuutesi näkyä - **Osta**

Kirvu -lippis

Vaaleanharmaa puuvillalippis mustalla kukkobredeerauksella.

- Lipassa valkoinen terenauha
- Koko säädettävissä
- Takakiinnitys solki+neppari
- Varovainen käsinpesu

Hinta 15€/kappale + toimituskulu 9,90€

Kangasmerkki

Ommeltava kangasmerkki hihaan, takin rintapieleen, laukkuun tai ihan mihin vaan.

- Punaisella pohjalla musta kukko
- Merkki kantattu mustalla
- Halkaisija 8,3 cm

Merkin väreinä Karjalan värit musta ja punainen. Punaisen sanotaan merkitsevän karjalaista iloa, musta puolestaan surua oman maan menetyksestä.

Hinta 5€/merkki, postikulut 1,60€.

Tilaukset: kirvusaatio@kirvu.fi tai p. 0505000477/Sipiläinen

Andrei Pyregov:

Elämäni parhaat vuodet olen viettänyt Inkilässä

Andrei Pyregov, synt. 1966 Inkilässä, on asunut viimeksi aseman lähellä, Matti Ilmari Hämäläisen sepänpajan paikalle rakennetussa venäläisessä talossa, Hämäläisen ja Loikkasen talojen välissä. Andrei kirjoitti elämästään ”Kirvu vuoden 1944 jälkeen” -hankkeen käyttöön. Tässä on pieniä katkelmia siitä. Käännös Raimo Niukkanen.

Synnyin Inkilässä 1966 ja muutimme pois Severodvinskiin Arkangelin alueelle 1974, mutta vietimme aina kaikki kesät Inkilässä. Lapsuuteni aikaan palkat olivat varsin pienet, sekä kylässämme että koko Neuvostoliitossa. Äiti teki kahta työtä, lastentarhanopettajana ja musiikinopettajana. Hän lähti varhain aamulla töihin ja palasi vasta myöhään illalla. Joskus vanhempani jättivät minut vanhalle

mummolle naapuriin, joka jo vaippaiästani alkaen hoiti ja ruokki minua, kun vanhempani joutuivat olemaan kaiken aikaa töissä. Rautatien huoltopäällikkönä isä ansaitsi äitiä enemmän, muttei hänkään kieltäytynyt lisäansioista pitääkseen perheen ja talon kunnossa.

Lämmin koti ja antelias luonto

Kun isäni tuli Inkilään, rautatieyhtiö myönsi hänelle asuttavaksi suomalaisilta jääneen talon. Talo oli hyvässä kunnossa, se oli lämmin ja tukeva, hyvät lattiat ja leivinuuni, jossa äiti aina leipoi kala- ja marjapiirakkaa.

Paikallinen luonto oli antelias. Jo pienestä pitäen kävimme vanhempiemme kanssa sieni- ja marjametsällä. Isä kuljetti minua

Andrein lapsuuden ja myöhempien kesien kotitalo sijaitsi kartan nuolenpään osoittamassa paikassa Hämäläisen ja Loikkasen talojen välissä.

Kotitalo Inkilässä on yhä hyvässä kunnossa.

mukanaan myös järvillä. Usein jouduimme kävelemään 10-15 kilometriä ja soutamaan järvien yli, yöpymään metsässä useampia öitä peräkkäin, jotta sitten pystyimme palaamaan kotiin runsaan saaliin kanssa. Repussa kalojen lisäksi tietysti piti kantaa kalastustarvikkeet, kumivene ja telttä.

Aikaisin joka aamu lapset lähtivät kouluun Sairalaan. Heidät vietiin linja-autolla pysäkiltä, joka oli mäellä kauppaa vastapäätä. Inkilässä ei ollut koulua, vaan kaikki kävivät Sairalassa. Koulutuntien jälkeen inkiläläisten lasten piti odottaa linja-autoa päästäkseen kotiin. Isommat lapset usein kävelivät rautatietä pitkin Inkilään.

Kauppoja ja karjaa

Ruokatavaraa kylässämme myi vain yksi kauppa, joka oli mäen päällä, tasoristeyksen lähellä. Se toimii edelleenkin samassa paikassa, ja lisäksi myöhemmin avattiin kauppa rautatieaseman rakennukseen.

Inkilässä oli 60-70 -luvulla monissa taloissa karjaa - lehmiiä, sonneja, vuohia, lampaita,

ankkoja, hanhia jne. Kylässä oli oma paimen, joka sai vähän rahaa niiltä, joilla oli isompaa karjaa. Muistan, miten joka aamu taloista ajettiin lehmät ja lampaat päätielle, jossa paimen kokosi lauman ja vei sen pellolle toiselle puolelle jokea. Iltasella kyläläiset olivat vastassa karjaansa ja veivät omat eläimensä kotiin.

Nykyään kylässä on enää jäljellä pieneläimiä - kanoja, ankkvoja, hanhia - ja varmaankin yksi ainoa lehmä. Tähän käsitykseen tulini, kun kesällä kyselin asiaa kyläläisiltä. Ostin lehmän omistajalta maitoa. Kylän ainokaisen lehmän maidon hinta oli 180 ruplaa kolmelta litralta. Emäntä kertoi aikovansa pistää lehmän liha-tehtaalle, kun rehu on sen verran kallista ja hoito alkaa hänen iässään olla jo aika työlästä.

Metsureita ja sahureita

Suurin osa kyläläisistä oli metsäteollisuuslaitoksen ja sahan palveluksessa. Tukkien sahausosasto toimi ympäri vuorokauden useassa vuorossa. Tavaravaunuihin lastattiin hirsiiä ja lautoja sahan omilla sivuraitteilla. Karjalan metsiiä hakattiin, sahattiin

Isä Rafail Pyregov oli Sairalan ja Hiitolan välisen rataosuuden huoltopäällikkönä vuoteen 1974. Myös Andreista tuli rautatieläinen, vaikka toimiikin nyt Tulassa yksityisyrittäjänä.

puutavaraksi ja toimitettiin Neuvostoliiton eri alueille. Huonolaatuinen tavara ja tähdelaudat myytiin paikallisille asukkaille talojen lämmitykseen.

2000-luvun alussa puutavaran hinta Venäjän sisämarkkinoilla halpeni, rautatiekuljetukset kallistuivat ja Inkilän sahan tuotannon kysyntä supistui. Näin saha romahti ja nykyään siitä on enää jäljellä vain pienet rautiot. Paikalle on kasvanut pusikkoa.

1970-luvun alussa isälleni tarjottiin hänen koulutustaan vastaavaa työtä pohjoisessa Severodvinskin kaupungissa Arkangelin läänissä. Työ olisi hyvin palkattua ja työsuhdeasunto oli myös tarjolla. Äiti oli syntynyt Arkangelissa ja asunut siellä vanhempiensa ja sisarustensa kanssa ennen Inkilään muuttoja. Siellä hän myös valmistui kasvatustieteellisestä instituutista. Niinpä vanhempani pakkasivat tavaransa kuorma-autoon ja

sillä me ajoimme 1200 kilometriä Inkilästä Severodvinskiin.

Isän jalanjäljissä - takaisin Inkilään

Koulun ensimmäiselle luokalle menin Severodvinskissä 1974. Keskikoulun päätin 1984 ja pääsin rautatieopistoon seuraamaan isäni jalanjälkiä ja aloin opiskella veturinkuljettajan apulaiseksi.

Joka kesä tulimme Inkilään, mutta meidän ei annettu asua entisessä talossamme, vaan jouduimme majoilemaan ystäviemme luona. Meidän talomme oli tyhjä, ilman asukkaita. Lopulta isän onnistui ostaa entinen talomme rautatiehallinnolta. Pohjoisessa asuvilla oli pitkät lomat, 2-3 kuukautta, ja kesät vietimmekin aina Inkilässä.

Vanhempani palasivat Inkilään 90-luvun alussa, jolloin kylään alkoi tulla suomalaisia

turistiryhmiä busseilla. Silloin perheeni tutustui Hämmäläisen perheeseen, Vilhoon, Liisaan ja heidän tyttäriinsä Anneliin ja Riittaan. Suomenkielen taidon puute ei estänyt yhteydenpitoa ja saimme selville, että niillä mailla Inkilässä oli aiemmin asuneet uusien ystäviemme vanhemmat.

Valitettavasti isäni ei eläkkeelle päästyään ehtinyt pitkään nauttia Karjalan kauneudesta. Monet Venäjän pohjoisessa asuneet ihmiset kuolevat ei vanhuuteen vaan mm. säteilyn aiheuttamiin sairauksiin. Isäni kuoli helluntaina 1996, kun kylässä oli suuret juhlat. Hänet haudattiin Inkilän kylän hautausmaalle. Koko kylä oli saattamassa häntä viimeiselle matkalle.

Isän kuoleman jälkeen äiti asui vielä muutamana vuoden Inkilässä. Terveiden heiketyssä hän palasi sukulaistensa lähelle Severodvinskiin. Siellä äiti sitten kuoli. Sisareni kanssa haudasimme hänet äitinsä ja isoäitinsä viereen Severodvinskissä. Talomme Inkilässä on pystyssä edelleen, mutta siinä on uudet asukkaat, ja talo on hyvässä kunnossa. Olen jo vuosia asunut Moskovasta etelään Tulassa. Kun tyttäreni halusi muuttaa Pietariin, autoimme häntä mielellämme. Hänen luotaan meidänkin on helpompi käydä synnyinseudullani Inkilässä, jossa olen viettänyt elämäni parhaat vuodet ja jonne olen haudannut isäni. Olen antanut vaimolleni ja tyttäreni tiukan määräyksen, että minut tulee aikanaan haudata Inkilän hautausmaalle isäni viereen.

Andrei Rafailovich Pyregov

Rafail Pyregovin hauta Inkilässä.

Nuori perhe Rafail ja Valentina Pyregovin vieraana Inkilässä.

**Vanhempiamme ja isovanhempiamme käskettiin
jättämään kotinsa lopullisesti,**

**meitä pyydetään vain pysymään kotona
toistaiseksi.
Kyl myö pärjätää!**

Nyt voit pysyä kotona ja osallistua silti KIRVU-JUHLAAN!

Tarkoituksemme oli lähteä tänä kesänä vanhoille paikoille Kirvuun kihuihin, mutta korona muutti suunnitelman.

Pidämme juhlan sunnuntaina 30.8.2020 Pukkilan kirkossa.

- klo 10 messu
- klo 11 käynti muistomerkeillä
- klo 11.30 juhla striimattuna

Osoite, jossa juhlaan voi osallistua tietokoneella, ilmoitetaan kirvu.fi-sivustolla ja Kirvun facebook-profilissa

**Tervetuloa mukaan!
Kirvun Pitäjäseura**

Nimet kirjoihin ja kirjan kannet kiinni

Osallistu pienkeräykseemme ja varmista, että Kirvun seurakunnan viimeisetkin digitoimattomat rippi- ja lapsikirjat saadaan Karjala-tietokantahakuun Katihaan [nettiosoite <https://katiha.xamk.fi/>].

Noin 10 000 kirjulaista tietuetta on vielä digitoimatta; yhden tietueen digitoiminen maksaa n. 1 euron. Kirvun Pitäjäseura on hakenut pienkeräyslupan ja sillä saamme kerätyksi 10 000 euroa, jos ahkerasti osallistumme keräykseen.

Keräysaika on 15.6.-14.9.2020

Keräystili on Kirvun Pitäjäseura FI44 5308 0720 1708 34

Poliisin keräyslupan numero RA/2020/690

Lunikkari	118	14	22	Juho Heikki Pannanen	59	-	18	6/1873	nai.	tunte.	1
(N:o 1)	1			Tal.					Ant.	Sealan	
Sairala	1225	13	19	Laina Kansiikka	17	7	13	12/1915	marin	kuusi	1
(N:o 4)				Siokk.tr.						Pan	jäätä
Nakkurila	809	19	22	Panti Johannes Heija	-	-	1	7/1951	lapi	huittaus	1
(N:o 2)				Tal. ja jousi.							
Pakenpöytä	1100	19	23	Helka Urmelma Luukinen	13	11	18	8/1917	lapi	Keuhko	1
(N:o 2)				Kaupp.tr.						Panti	
Nakkurila	800	23	26	Eera Tanti	82	9	24	9/1898	leski	sar-	1
				hautauk. leski						kuus	
Läylätä	508	28	28	Anna Welling	80	-	24	7/1881	leski	sar-	1
(N:o 2)				Tal. leski						kuus	
Shola	823	31	28	Jermias Luukko	59	7	12	12/1871	nai.	Syöjä	1
(N:o 5)	1	27		Sijain.						Ant	
	176	27	28	Tal. tuomas Kantalaisten huoneena synt. päivä (24)							

Inkilän kylätuotteet

-katso kaikki tuotteet inkila.fi

Inkilä-ikimerkki 10 kpl/20 € 20 kpl/40 €
Inkilä-postikortti 1,50 € kpl

Karjala tanssii CD-levy,
sis. laulun Inkilä kotikylämme Karjalassa ja 17
muuta uutta laulua. Hinta 20 €/kpl.

Postimerkkien ja -korttien sekä levyjen tilaukset: I Keijamaa 0400 582952

Uniikkikoru Inkilän aalloppi
55 € + postikulut

Inkilän kyläviiri, korkeus 43 cm. Pöytästandaarin
jalusta on harmaata marmoria, tanko niklattu.
Hinta 33 € + postituskulut.

Korun ja viirin tilaukset Riitta Hämäläinen,
puh. 040 574 1114

KIRVU-tuotteet

Kirvun kyläkartat CD 30 € + postitus
Servettiteline 20 € +postitus
Piparimuotti 10 € +postitus

Tilaukset:

Seppo Rautama, Mäntsälä puh. 0500 800 685

Katso tuotteita myös www.kirvu.fi/tuotteet

Kirvun Pitäjäseura myy Kirvun kukko -korviksia
hintaan 15,- (sis. lähetyskulut, ilman lähetyskuluja 12,-)
Läpimitta 1,5 cm, tappimalli 1,3 mm,
teräs 304, suomalaista käsityötä.
Tilaa omasi os. [hannele.inkinen \(at\) kolumbus.fi](mailto:hannele.inkinen@kolumbus.fi) tai
[teija.sipilainen \(at\) elisanet.fi](mailto:teija.sipilainen@elisanet.fi).

*Inkilän kylätoimikunta toivottaa kaikille
aurinkoista ja valoisaa keskikesän juhlaa!*

Lehtimaksut 5 €/kpl ja lahjoitukset voi suorittaa

Inkilä-tilille FI78 1087 30006 1013 47

Käytä viitenumeroa: 2260

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer		IBAN FI78 1087 3006 1013 47	BIC	
Saaja Mottagare		Inkilän Kylätoimikunta	Inkilän Jouluku 5,- Inkilän Juhannus 5,- Lahjoitus	
TILISIIRTO, GIRERING	Maksajan nimi ja osoite Betälarens namn och adress			
	Allekirjoitus Underskrift		Viitenumero Ref. nr	2260
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag	30.6.2019	Euro €

Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betalingen förmedlas till mottagaren enligt vilkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betälaren angivit.

INKILÄLEHDEN toimitus:

Hannele Inkinen

Linnalahdentie 2 as 2, 00950 HELSINKI puh. 050 581 2434

Email: hannele.inkinen@kolumbus.fi

Minna Hölttä

Tikinmaantie 24, 37630 VALKEAKOSKI puh. 050 589 2321

Email: mholtta@kolumbus.fi

Teija Sipiläinen

Koivistonpolku 5 A, 12400 TERVAKOSKI puh. 050 500 0477

Email: teija.sipilainen@elisanet.fi

Osoitteenmuutokset ja lehtimaksut:

Inkeri Keijamaa: puh. 0400 582 952, email: inkeri.keijamaa@phnet.fi.

Jos maksat jonkun muun lehden kuin omasi, ilmoita viestikentässä lehden saajan nimi.

Inkila.yhdistysavain.fi

www.facebook.com/inkila

INKILÄN JOULU LEHTEEN 2020 tulevat kirjoitukset ym.

10.11.2020 mennessä Hannelelle.

ISSN 1235-600X

Grano Oy, Helsinki 2020